

SOKOL PLENILEC *Falco cherrug*
SAKER - On 20th May 1991 at Rače and on 30th
 April 1993 at Podova on Dravsko polje

Dne 30.4.1993 sem se okrog devete ure dopoldne peljal s Pragerskega, kjer sem ugotavljal gnezditveno uspešnost čopastega ponirka *Podiceps cristatus*.

Nekoliko pred naseljem Podova, na še vedno odprtem Dravskem polju, sem iz avtomobila zagledal ujedo, ki je spominjala na sokola v velikosti lunja. Že v istem trenutku sem avtomobil nevarno naglo ustavil, pograbil daljnogled in v vidno polje že lovil domnevnega sokola.

V hipu, ko sem ga dobil v daljnogled, letel je tako rekoč mimo mene, sem ugotovil, da opazujem sokola plenilca. Letel je s počasnimi, plitvimi zamahi in nato prešel v drsenje. Tako je letal ves čas mojega opazovanja. Na sokolu so bile opazne dolge peruti (ne preveč koničaste), spodnja stran svetle okraسته barve s temnimi lisami, posebno na krovcih peruti. Po izraziti obarvanosti glave (kremasti), ki je bila dobro vidna, sem ugotovil, da gre za odrasel osebek.

Posebej je treba poudariti, da se gnezditvena sezona zanj prične že konec marca ali v začetku aprila!

Sokola plenilca sem tokrat opazoval drugič, prvič sem ga videl 20.5.1991 v Račah. *Milan Vogrin, Hotinja vas 164/a, 2312 Orehova vas*

POLOJNIK *Himantopus himantopus*
BLACK-WINGED STILT - On 24th June 1993 at
 Ljubljansko barje

Polojnik je nedvomno posebnost našega ptičjega sveta, tako s svojimi izredno visokimi nogami kakor tudi dolgim kljunom in sploh z elegantnim videzom. Z njim se pri nas v Sloveniji na splošno redko srečamo, zato so takšna srečanja še toliko bolj zanimiva in nepozabna.

24.6.1993 je bilo vreme zelo nestanovitno - tudi dež se je silil in sem razmišljal, ali bi šel ali ne "malo pogledat" na Barje. Seveda sem se odločil in že sem bil na poti na Barje. Sprva nič posebnega, ko pa sem se vračal z relacije Ig-Lavrica in se z avtom približeval železnemu mostu, je od vode odletel ptič z dolgimi, nazaj iztegnjenimi nogami - da, pred mano je bil polojnik!

Usedel se je na bližnji travnik in si začel

iskati hrano, kot da me ni oziroma ga sploh ne zanimam. Glede na to, da v 25 letih opazovanj na Barju nisem nikoli zasledil polojnika, sem bil toliko bolj presenečen. Nazadnje sem se zbral, pripravil kamero in fotoaparater enostavno zapeljal proti njemu. Nepozabno, posrečilo se mi ga je fotografirati in posneti, pri čemer se niti ni veliko vznemirjal in se je pred avtom le spreletel le nekaj 10m naprej. Polojnik je elegantno hodil po travniku, si uspešno iskal hrano ter se komajda še zmenil zame, oziroma se je spreletel, ko sem se mu le preveč približal. Navdušen nad dogodkom sem se zadovoljen odpeljal naprej in pustil polojnika, da si je dobesedno sredi travnika iskal hrano, kot kokoš na dvorišču. *Ivo A. Božič, Na jami 8, 1000 Ljubljana*

SPREMENLJIVI PRODNIK *Calidris alpina*
DUNLIN - On 10th August 1987 at Ljubljansko
 barje

Spremenljivi prodnik, gnezdilec predvsem severnejših predelov Evrope, je pri nas le gost zunaj gnezditnega obdobja. Tako sem imel priložnost 10.8.1987 opazovati en osebek, kako išče hrano v plitvih lužicah poplavljenega travnika desno od ceste Ig-Draga. Moja navzočnost ga niti ni preveč motila, tako da mi ga je uspelo tudi fotografirati z razdalje dobrih 10m. Nazadnje se me je naveličal in se spreletel malo stran.

Spremenljivi prodnik je edini prodnik, ki ima temen oziroma črn trebuh in je pre-

poznavanje vrste toliko lažje. To pa velja le za poletno obarvanost, saj je pozimi po trebuhu bel in je določevanje vrste seveda težje. To je eno redkih opazovanj prodnikov na Ljubljanskem barju. Ivo A. Božič, Na jami 8, 1000 Ljubljana

KRIČAVA ČIGRA *Sterna sandvicensis*
SANDWICH TERN - On 10th August 1987 at Ljubljansko barje

Z brega Save blizu severne ljubljanske vpadnice sem popoldne 4. avgusta 1996 opazoval zanimivo družbo ptic. Te so bile povsod - v zraku, v vodi in na skalah v plitvi strugi. Slikoviti rečni pokrajini s pticami so dodali dramatično noto nizki nevihtini oblaki. Omenil bom le tiste vrste, ki so se, skupaj s protagonistom te zgodbe, morda umaknile slabemu vremenu, ki je tiste dni prihajalo s severa: črne čigre *Chlidonias niger* (med njimi 1 v svatbenem perju, 1 po trebuhu sivo marmorirana), galebe *Larus sp.* (veliki kot srebrni galeb) in rečne galebe *Larus ridibundus*. Kričava čigra *Sterna sandvicensis* je ves čas opazovanja, to je trajalo 20 do 30 minut, mirovala na skali med galebi, tudi oglasila se ni. Črno naglavno perje je bilo na tilniku gladko prileglo (!?), nad kljunom je bila manjša bela lisa. Dolg črn kljun je imel svetlo konico, kar sem opazil zaradi stalnega menjavanja temine in svetlih odbleskov na valovih v ozadju. Martin Košir, Linhartova 68, 1000 Ljubljana

DUPLAR *Columba oenas*
STOCK DOVE - 2-15 in May and June 1996 in the vicinity of Ljubljana

Z golobom duplarjem *Columba oenas* sem se prvič srečal 21. maja 1996 ob Želimeljščici blizu zaselka Kremenica. Takrat sem opazoval tri ptice, ki so nemirno letale zdaj v eno, zdaj v drugo smer nad tem delom Barja. 29., 30. in 31. maja sem videl po enega ali dva goloba duplarja na poljih med šmartinsko cesto in vojašnico Polje. Bili so zelo plašni in so vsakokrat odleteli, še preden sem se jim približal na 100 m. Najlepše opazovanje pa se mi je na istem kraju ponudilo 27. junija 1996.

Jata kakih 15 divjih golobov, največ je grivarjev *Columba palumbus*, se spusti na polje. Opazujem skupino, ki se pomika po brazdah 50 m oddaljene njive, zrak je čist, svetloba je čudovita, za hrbtom imam popoldansko nizko sonce. Postopoma prepoznam 5 duplarjev *Columba oenas* in dva mlada grivarja *Columba palumbus*, ki na vratu še nimata prog. Razlika v velikosti ni vpadljiva. Duplarji so v osnovi temnejši od the dveh grivarjev, svinčeno sivi, po glavi temno osenčeni, vrat se zadaj včasih zablešči zeleno, grlo in prsi so pastelno vinsko rdeči (ali vijoličasto rjavi, kot prekrti z belo mreno). Eden od duplarjev dvori. Malo dlje od golobov je pred nedavnim posajeno rdeče zelje, na listih so ponovljeni vsi barvni odtenki duplarjev! Najprej odletita dva duplarja, nato dva grivarja, še dva duplarja in čez čas zadnji duplar. Vse opazujem v zraku. Prejšnja določitev s tal se potrdi. Vsi duplarji imajo vse vrstne značilnosti, med temi seveda tudi sive trtice. Martin Košir, Linhartova 68, Ljubljana

BELOHRBTI DETEL *Dendrocopos leucotos*
WHITE-BACKED WOODPECKER - At Viltus, near Selnica on 26th August 1991

Slovenija je dežela, ki je tako rekoč posuta s pravljničnimi gradovi, ob katerih se raztezajo nekdanje negovani in vzdrževani, a danes žal večinoma zanemarjeni parki, priče različnih skrivnosti, ki naravnost vabijo, da jih raziščemo. Tako me je 26. avgusta 1991 z bršljanom poraslim parkom gradu Viltus pri Selnici pritegnilo zamolklo bobnanje, ki je prihajalo iznad višav stoletnega hrasta. Kmalu sem zagledal nevidnega ptiča-detla, v velikosti sorodnega velikega detla *Dendrocopos major*, ki je bil na pogled nenavadno podoben